YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
27 päivänä helmikuuta 2002 *

Asiassa C-140/01,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään B. Mongin, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Belgian kuningaskunta, asiamiehenään A. Snoecx,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen ja matkustaja-alusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä 17 päivänä maaliskuuta 1998 annetun neuvoston direktiivin 98/18/EY (EYVL L 144, s. 1) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toimittanut kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä tai koska se ei ole antanut niitä,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. Colneric (esittelevä tuomari) sekä tuomarit R. Schintgen ja V. Skouris,

julkisasiamies: S. Alber,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.12.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 27.3.2001 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen ja matkustaja-alusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä 17 päivänä maaliskuuta 1998 annetun neuvoston direktiivin 98/18/EY (EYVL L 144, s. 1; jäljempänä direktiivi) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toimittanut kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä tai koska se ei ole antanut niitä.

Sovellettava lainsäädäntö ja oikeudenkäyntiä edeltävä menettely

2 Direktiivin 98/18/EY tarkoituksena on sen 1 artiklan mukaan saavuttaa ihmishengen ja omaisuuden turvallisuuden sekä ympäristönsuojelun yhdenmukainen taso uusilla ja olemassa olevilla matkustaja-aluksilla ja suurnopeusmatkustaja-aluksilla näiden kategorioiden alusten liikennöidessä kotimaanmatkoilla, ja luoda menettelyt kansainvälisellä tasolla käytäville neuvotteluille, joilla pyritään yhdenmukaistamaan kansainvälisillä matkoilla liikennöiviä matkustaja-aluksia koskevat säännöt.

3 Direktiivin 14 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 1998.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3. Jäsenvaltioiden on välittömästi toimitettava komissiolle kaikki kansalliset säännökset, jotka ne antavat tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä. Komissio ilmoittaa niistä muille jäsenvaltioille."

4 Belgian hallitus ilmoitti komissiolle täytäntöönpanolakina 9.12.1998 annetun kuninkaan päätöksen, jolla direktiivi pantiin täytäntöön (Moniteur belge 25.12.1998, s. 41217; jäljempänä 9.12.1998 annettu kuninkaan päätös).

5 Tämän päätöksen 1 §:ssä säädetään, että sitä sovelletaan matkustaja-aluksiin, joiden köli on laskettu tai jotka ovat olleet vastaavassa rakennusvaiheessa 1.7.1998 tai tämän ajankohdan jälkeen.

6 Koska komissio katsoi, että Belgia oli täytäntöönpannut direktiivin vain osittain, se osoitti sille 11.8.1999 päivätyn virallisen huomautuksen EY 226 artiklan mukaisesti.

7 Belgian hallitus toimitti 27.9.1999 päivätyssä vastauksessaan 12.11.1981 annetun kuninkaan päätöksen, joka koskee sellaisia matkustaja-aluksia, jotka eivät liikennöi ulkomaanreiteillä, vaan ainoastaan rannikolla rajoitetulla liikennöintivyöhykkeellä (Moniteur belge 14.2.1982, s. 892; jäljempänä 12.11.1981 annettu kuninkaan päätös). Lisäksi se ilmoitti, että kyseistä alaa koskeva uusi kuninkaan päätös tultaisiin antamaan.

8 Komissio osoitti Belgian kuningaskunnalle 7.9.2000 päivätyn perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa lausunnon tiedoksisaannista.

9 Belgian hallitus ilmoitti 17.10.2000 päivätyllä kirjeellään, että kuninkaan päätös annettaisiin vuoden 2000 joulukuussa.

10 Komissio nosti nyt esillä olevan kanteen 27.3.2001, koska Belgian hallitus ei ollut siihen mennessä lähettänyt sille minkäänlaisia direktiivin täytäntöönpanoa koskevia uusia tietoja.

Kanne

11 Komissio väittää kannekirjelmässään, ettei Belgian hallitus ole edelleenkään ilmoittanut sille sellaisia kansallisen oikeutensa säännöksiä, joilla säänneltäisiin kaikkia direktiivin käsittämiä aloja. Lisäksi komission tiedossa ei ole muutakaan seikkaa, jonka perusteella voitaisiin päätellä, että Belgian kuningaskunta noudattaisi direktiiviä ja erityisesti sen 14 artiklaa. Näin ollen komissio toteaa olevansa velvollinen katsomaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut sille yhteisön oikeuden mukaan kuuluvia velvoitteita.

12 Belgian hallitus esittää, että ensimmäisessä vaiheessa direktiivi on uusien matkustaja-alusten osalta täytäntöönpantu 9.12.1998 annetulla kuninkaan päätöksellä, jossa viitataan tähän direktiiviin.

13 Muiden direktiivissä tarkoitettujen alusten osalta Belgian hallitus vetoaa 12.11.1981 annetusta kuninkaan päätöksestä aiheutuviin merkittäviin pakotteisiin. Se haluaa myös kiinnittää yhteisöjen tuomioistuimen huomion niihin merkittäviin ponnisteluihin, joihin se on ryhtynyt pannakseen tämän direktiivin kokonaisuudessaan täytäntöön, ja 12.11.1981 annetun kuninkaan päätöksen säännösten muutoksiin sekä 9.12.1998 annetun kuninkaan päätöksen kumoamiseen.

14 Belgian hallitus on liittänyt puolustuskirjelmäänsä kuninkaan päätöstä koskevan ehdotuksen, jolla direktiivi on tarkoitus panna kokonaisuudessaan täytäntöön.

15 Tältä osin on syytä todeta, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan arvioitaessa sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se on perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä (ks. mm. asia C-384/99, komissio v. Belgia, tuomio 30.11.2000, Kok. 2000, s. I-10633, 16 kohta). Kun 7.9.2000 päivätyssä perustellussa lausunnossa asetettu määräaika päättyi, Belgian hallituksen ilmoittamaa kuninkaan päätöstä, jolla se katsoo direktiivin tulleen kokonaisuudessaan täytäntöönpannuksi, ei kuitenkaan ollut vielä annettu.

16 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio ei voi kansallisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan vetoamalla perustella sitä, ettei se ole noudattanut yhteisöjen direktiiveissä säädettyjä velvoitteita ja määräaikoja, eikä siis direktiivin myöhästynyttä tai epätäydellistä täytäntöönpanoa (ks. mm. asia C-303/92, komissio v. Alankomaat, tuomio 2.8.1993, Kok. 1993, s. I-4739, 9 kohta ja asia C-139/97, komissio v. Italia, tuomio 12.2.1998, Kok. 1998, s. I-605, 9—11 kohta).

17 On siten aiheellista todeta, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut kyseisen direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia tämän direktiivin noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä.

Oikeudenkäyntikulut

18 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Belgian kuningaskunta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut matkustaja-alusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä 17 päivänä maaliskuuta 1998 annetun neuvoston direktiivin 98/18/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut kaikkia tämän direktiivin noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä.**

2) **Belgian kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Colneric Schintgen Skouris

Julistettiin Luxemburgissa 27 päivänä helmikuuta 2002.

R. Grass
kirjaaja

N. Colneric
toisen jaoston puheenjohtaja